

Vulvovaginitidy

Vulvovaginitidy neboli záněty zevních rodidel (vulvy) a pochvy jsou jedním z nejčastějších důvodů návštěvy dětského gynekologa. Hlavním příznakem takového zánětu je výtok, někdy dokonce s příměsí krve. Je potřeba rozlišit, jestli se jedná o výtok fyziologický, který nepálí ani nesvědčí a objevuje se u děvčat již od počátku puberty. Tento normální výtok z genitálu/rodidel, jehož důvodem jsou hormonální změny, není třeba léčit. Naopak pubertální dívka, která má obtěžující (symptomatický) výtok, či mladší dívka s jakýmkoliv výtokem by měly být vždy gynekologicky vyšetřeny.

Děvčata před pubertou se nejčastěji nakazí původcem nemoci při porušení správných nebo praktikováním nesprávných hygienických návyků. Zásadní je náležité otírání po použití záchodu, a to směrem zepředu dozadu jedním tahem jedním papírem. Dále je nutné zdůrazňovat, aby si holčička holým zadečkem v cizím prostředí nikam nesedala a aby si nesvlékala kalhotky přes obuv nebo je pokládala na zem.

Dívka se může nakazit i při koupání ve znečištěné vodě v přírodě či v bazénech, nebo při společné koupeli se sourozenci/rodiči, což se obecně nedoporučuje, protože každý má jiné bakterie, na které je zvyklý. Také je možné zavlečení infekce při manipulaci s rodidly a při zavádění cizích těles do této oblasti. Děti si takto nejčastěji do pochvy zavlečou bakterie pocházející z tlustého střeva. V dětských kolektivech se velmi lehce roznášejí i střevní parazité, nejčastěji roupi.

Záněty rodidel se často vyskytují zároveň s probíhající infekcí horních cest dýchacích (např. angíny, záněty středního ucha), v tom případě je potřeba vyšetření i pediatrem a při pozitivní kultivaci dítě současně léčit antibiotiky i celkově. Pokud se infekce opakují, je nutné vyšetřit všechny členy domácnosti a objevit asymptomatického přenašeče. Záněty rodidel někdy souvisejí se záněty močového měchýře či ledvin. Tady opět platí, že v případě opakujících se obtíží, je potřeba dítě vyšetřit jak gynekologem, tak urologem a přeléčit zjištěnou infekci antibiotiky celkově. Opakované záněty močových cest mohou souviset i se synechií (**viz synechie – vložit odkaz**) či poloměsíčitým tvarem panenské blány.

V období puberty a adolescence jsou cesty přenosu stejné, mění se ale spektrum infekčních agens, a navíc nám přibývá možnost nákazy při pohlavním styku. V rámci prevence přenosu infekce vždy doporučujeme použití kondomu.

Při zánětu rodidel je nutné dodržovat pečlivou hygienu, to znamená 1x denně rodidla důkladně umýt vodou a mýdlem, abychom odstranili veškerý vytvořený žlázový mázek, zbytky moče a sekret zánětem poškozené sliznice. V dětském období používáme dětské mýdlo, v období dospívání mýdlo s kyselým pH. Takto by měla hygiena vypadat standardně i v případě, že dívka žádné potíže nemá. Při zánětu je vhodné se pouze sprchovat a vynechat koupání. Prádlo na intimní partie by mělo být zásadně z přírodních materiálů.

Jako první pomoc je možné rodidla oplachovat nebo obkládat odvarem černého čaje a promazávat indferentní mastí typu Infadolanu, při úporném svědění možno podat malou dávku Dithiadenu.